

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 11 ноември 1998 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Живко Сталев

Членове: Асен Манов

Цанко Хаджистойчев

Станислав Димитров

Неделчо Беров

Димитър Гочев

Стефанка Стоянова

Иван Григоров

Тодор Тодоров

Александър Арабаджиев

Георги Марков

Маргарита Златарева

при участието на секретар-протоколита Росица Топалова разгледа в закрито заседание на 11 ноември 1998 г. конституционно дело № 31 от 1998 г., докладвано от съдията Станислав Димитров.

Делото е образувано на 26 октомври 1998 г. по искане на главния прокурор за установяване на противоконституционност и несъответствие с международен договор, по който България е страна, на разпоредбата на чл.34, ал.1 от Закона за застраховането /ЗЗ/, създадена с параграф 22 от Закона за изменение и допълнение на Закона за застраховането /ЗИДЗЗ/, обнародван в Държавен вестник, брой 58 от 22 юли 1997 г.

Основанието на искането е чл.149, ал.1, т.2 и 4 от Конституцията на Република България.

В искането се поддържа, че разпоредбата на чл.34, ал.1, съгласно която отказът за издаване на разрешение за извършване на застрахователна дейност не подлежи на обжалване, противоречи на чл.120, ал.2 от Конституцията и на чл.6, т.1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи /ЕКЗПЧОС/.

В подкрепа на тезата си главният прокурор е изложил подробни съображения. Според него чл.34, ал.1 ЗЗ противоречи на разпоредбата на чл.120, ал.2 от Конституцията, защото тази разпоредба прогласява принципа за обжалваемост на всички актове и действия на административните органи, “а необжалваемостта е изключение, което трябва да бъде обосновано със защита на приоритетни за обществото и страната права и интереси”. В случая разпоредбата на чл.34, ал.1 ЗЗ засяга основни конституционни начала – правото на собственост по чл.17, ал.1 и 3 и правото на еднакви правни условия за стопанска дейност по чл.19, ал.2 от Конституцията /в искането погрешно отбелязано чл.18, ал.2/. Що се отнася до несъответствието на чл.34, ал.1 ЗЗ с чл.6, т.1 ЕКЗПЧОС, главният прокурор подчертава, че понятието “граждански права и задължения”, записано в този текст на Конвенцията, трябва да се тълкува много широко, особено ако това са права залегнали в Конституцията на дадена страна. Съдебната защита на такива права задължително трябва да бъде осигурена. Изключването на правото на обжалване с разпоредбата на чл.34, ал.1 ЗЗ и осуетяването по този начин на възможността за справедливо гледане на делото от независим и безпристрастен съд е в несъответствие с посочения международен договор, по който България е страна. Вносителят на искането се позовава и на практика на Конституционния съд и на европейския съд за правата на човека, която според него подкрепя становището му.

Конституционният съд е сезиран от оправомощен съгласно чл.150, ал.1 от Конституцията субект. Предметът на искането /установяване на противоконституционност и несъответствие с международен договор, по който България е страна на законова разпоредба/ е в правомощията на съда – чл.149, ал.1, т.2 и 4 от Конституцията. Искането отговоря на изискванията на чл.17, ал.1 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/ и чл.18 от правилника за организацията на дейността на Конституционния съд /ПОДКС/. С оглед на тези констатации то трябва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

Като взе предвид предмета на искането и уредената с атакуваната законова разпоредба материя, съдът намира, че като заинтересувани страни по делото трябва да бъдат конституирани: Народното събрание, Министерският съвет, министърът на финансите, Върховният административен съд, Националният съвет по застраховане, Дирекцията за застрахователен надзор и Асоциацията на българските застрахователи, на които да се даде срок за представяне на писмени становища.

По тези съображения и на основание чл.19, ал.1 и чл.18, ал.2 ЗКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И :

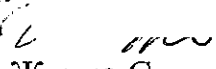
Допуска за разглеждане по същество искането на главния прокурор за установяване на противоконституционност и несъответствие с международен договор, по който България е страна, на разпоредбата на чл.34, ал.1 от Закона за застраховането, създадена с параграф 22 от Закона за изменение и допълнение на Закона за застраховането /ДВ, бр.58 от 22 юли 1997 г./.

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, министъра на финансите, Върховния административен съд, Националния съвет по застраховане, Дирекцията за застрахователен надзор и Асоциацията на българските застрахователи.

Преписи от искането и от настоящето определение да се изпратят на заинтересуваните страни, като им се съобщи, че в 14 дневен срок могат да представят писмени становища.

Препис от определението да се изпрати на главния прокурор, който в същия срок може да представи допълнителни съображения в подкрепа на искането си.

Председател:

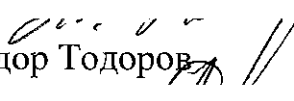

Живко Сталев

Членове:

Асен Манов

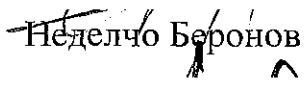

Иван Григоров

Цанко Харжистойчев

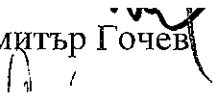

Тодор Тодоров

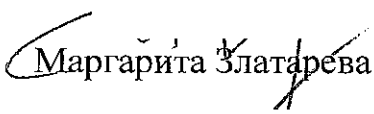

Станислав Димитров

Александър Арабаджиев

Неделчо Беронов

Георги Марков

Димитър Гочев

Маргарита Златарева

Стефанка Стоянова